

Ludność na rynku pracy w województwie podkarpackim – wyniki wstępne NSP 2021

06.12.2022 r.

861,3 tys.

Liczba pracujących w województwie w wieku 15 lat i więcej

48,4 tys.

Liczba bezrobotnych w województwie w wieku 15–74 lata

Niniejsza informacja sygnalna prezentuje wstępne wyniki NSP 2021 w zakresie sytuacji osób na rynku pracy w województwie podkarpackim. Okresem obserwacji był tydzień poprzedzający moment krytyczny spisu, tj. 25–31 marca 2021 r., a badaniem objęto osoby w wieku 15 lat i więcej¹. W porównaniu z wynikami spisu z 2011 r. zaobserwowano wzrost liczby pracujących (o 10,1%) oraz spadek liczby bezrobotnych (o 62,5%).

Analizując wstępne wyniki NSP 2021, wśród osób pracujących w wieku 15 lat i więcej oraz bezrobotnych w wieku 15–74 lata w województwie podkarpackim, można zaobserwować pozytywne zmiany na rynku pracy w odniesieniu do poprzedniego spisu z 2011 r. Znaczące zmniejszenie udziału bezrobotnych przełożyło się na zwiększenie udziału pracujących w liczbie aktywnych zawodowo.

W województwie podkarpackim liczba pracujących, czyli osób reprezentujących realne zasoby pracy, zwiększyła się w porównaniu z poprzednim spisem. W 2021 r. status osoby pracującej posiadało 94,7% aktywnych zawodowo, a w 2011 r. – 85,8%.

Poziom i natężenie bezrobocia są najczęstszymi wyznacznikami sytuacji na rynku pracy. Stopa bezrobocia służąca do oceny natężenia bezrobocia w województwie podkarpackim w 2021 r. wyniosła 5,3% i była wyższa (o 1,7 p.proc.) od wskaźnika ogólnokrajowego. Oznacza to, że wśród aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim co dziewiętnasta osoba była bez pracy. Choć stopa bezrobocia wykazywała tendencję malejącą (z 14,2% w 2011 r. do 5,3% w 2021 r.), co może świadczyć o pozytywnych zmianach na regionalnym rynku pracy, jednak pomimo tej poprawy, osiągnięte wyniki należą do jednych z najgorszych w kraju – ostatnie miejsce spośród województw pod tym względem (w 2011 r. – 12. pozycja).

Pracujący

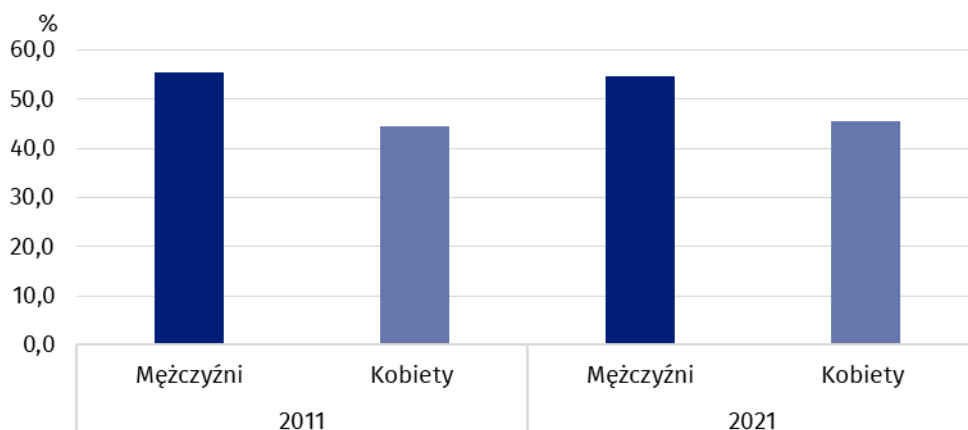
W ostatnim tygodniu marca 2021 r. liczba pracujących wyniosła 861,3 tys. i w porównaniu z 2011 r. zwiększyła się o 78,8 tys., tj. o 10,1% (w kraju wzrost o 13,8%). Udział pracujących mieszkańców wsi był wyższy niż miast (59,0% wobec 41,0%), a mężczyzn wyższy niż kobiet (54,5% wobec 45,5%). W porównaniu z 2011 r. liczba pracujących kobiet zwiększyła się o 12,4%, a mężczyzn – o 8,2%, natomiast uwzględniając miejsce zamieszkania – liczba pracujących zamieszkałych w miastach była większa o 16,2%, a pracujących mieszkańców wsi – o 6,2%.

Według wstępnych wyników NSP 2021 liczba pracujących w województwie podkarpackim stanowiła 5,0% (wobec 5,2% w 2011 r.) ogółu pracujących w kraju

¹ Wyniki spisu zostały opracowane dla kategorii ludności według definicji krajowej (definicję zaprezentowano na końcu informacji sygnalnej).

Tablica 1. Pracujący według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	2011		2021	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	782,5	100,0	861,3	100,0
Mężczyźni	434,0	55,5	469,5	54,5
Kobiety	348,5	44,5	391,8	45,5
Miasto	303,8	38,8	353,1	41,0
Wieś	478,7	61,2	508,2	59,0

Wykres 1. Struktura pracujących według płci

Według NSP 2021 osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 94,6% wszystkich pracujących w województwie, zaś osoby w wieku poprodukcyjnym – 5,3%. W kraju udział wyniósł odpowiednio – 92,8% i 7,1%. W województwie podkarpackim w przypadku mężczyzn w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym odsetki te kształtowały się następująco – 96,4% i 3,6%, a wśród kobiet – 92,5% i 7,4%. Na różnice te ma jednak wpływ odmienna dla mężczyzn i kobiet górna granica wieku produkcyjnego, wynikająca z wieku emerytalnego.

W porównaniu z 2011 r. zwiększyła się populacja pracujących w wieku produkcyjnym (o 11,4% w populacji kobiet i o 7,4% w populacji mężczyzn). Zaobserwowano też wzrost liczby pracujących w wieku poprodukcyjnym – wśród mężczyzn o 38,8%, a wśród kobiet o 27,8%.

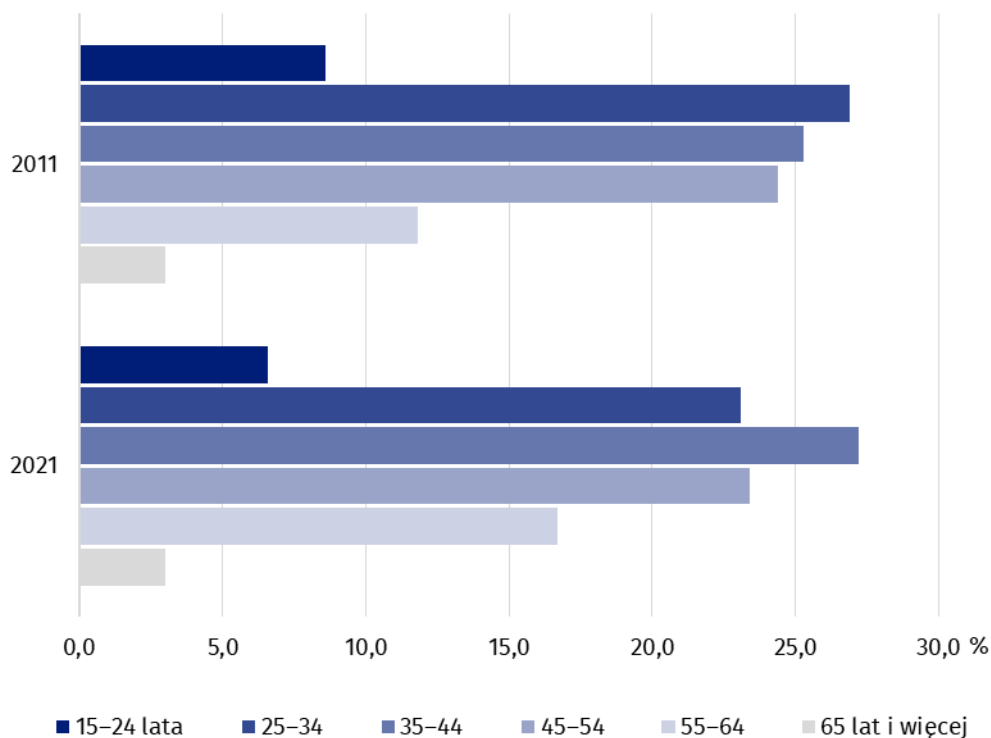
Biorąc pod uwagę grupy wieku pracujących w województwie, największy udział w liczbie pracujących miały osoby w wieku 35–44 lata (27,2%), natomiast w 2011 r. – 25–34 lata (26,9%). Najmniejszy zaś osoby w wieku 65 lat i więcej (3,0%), zarówno w 2021 r., jak i według wyników poprzedniego spisu. W kraju największy udział w liczbie pracujących miały także osoby w wieku 35–44 lata (27,5%), a najmniejszy w wieku 65 lat i więcej (4,3%).

Pomiędzy 2011 a 2021 r. zmniejszył się odsetek pracujących w wieku 15–34 lata (o 5,8 p.proc.) i w wieku 45–54 lata (o 1,0 p.proc.), natomiast zwiększył się udział pracujących w wieku 35–44 lata (o 1,9 p.proc.) oraz 55 lat i więcej (o 4,9 p.proc.).

Tablica 2. Pracujący według płci i wieku

Wyszczególnienie	2011			2021		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tys.					
Ogółem	782,5	434,0	348,5	861,3	469,5	391,8
15–24 lata	67,2	41,2	26,0	56,9	33,7	23,2
25–34	210,3	118,6	91,7	199,1	109,6	89,5
35–44	197,9	106,4	91,6	233,9	125,0	108,9
45–54	191,1	100,8	90,3	201,8	102,6	99,2
55–64	92,7	54,9	37,9	143,6	81,9	61,7
65 lat i więcej	23,3	12,1	11,1	26,1	16,8	9,3
w tym w wieku:						
produkcyjnym	746,9	421,4	325,6	815,2	452,5	362,6
poprodukcyjnym	34,8	12,1	22,7	45,8	16,8	29,0

Wykres 2. Struktura pracujących według wieku

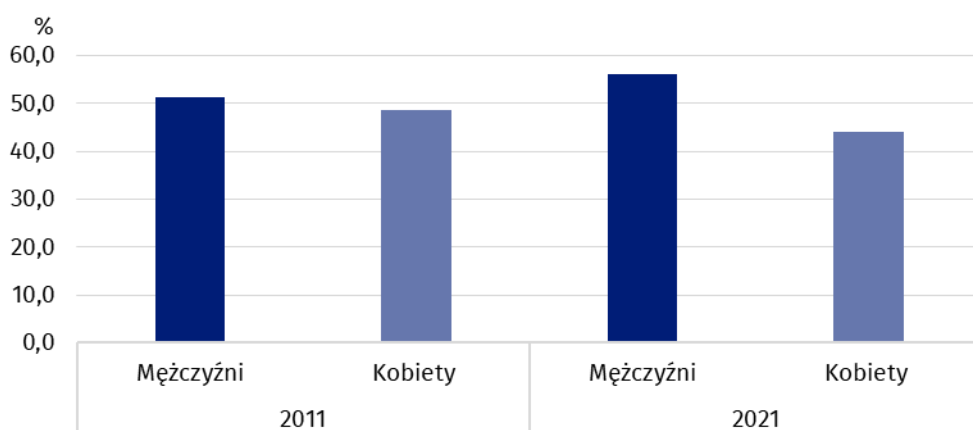
Bezrobotni

W ostatnim tygodniu marca 2021 r. liczba bezrobotnych wyniosła 48,4 tys. i w porównaniu z poprzednim spisem, zmniejszyła się o 80,7 tys., tj. o 62,5% (w kraju spadek o 68,6%). Wśród bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania większość stanowili mieszkańcy wsi (59,1%), a pod względem płci przeważali mężczyźni (56,0%). Wobec stanu z końca marca 2011 r., w przypadku bezrobotnych kobiet zbiorowość ta była mniejsza o 41,4 tys., tj. o 66,0%, a w przypadku bezrobotnych mężczyzn – o 39,2 tys., tj. o 59,0%. W miastach populacja bezrobotnych zmalała o 39,7 tys. (o 66,7%), a na wsi – o 41,1 tys. (o 59,0%).

Według wstępnych wyników NSP 2021 liczba bezrobotnych w województwie podkarpackim stanowiła 7,5% (wobec 6,3% w 2011 r.) ogółu bezrobotnych w kraju

Tablica 3. Bezrobotni według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	2011		2021	
	w tys.	w %	w tys.	w %
Ogółem	129,1	100,0	48,4	100,0
Mężczyźni	66,4	51,4	27,2	56,0
Kobiety	62,7	48,6	21,3	44,0
Miasto	59,5	46,0	19,8	40,9
Wieś	69,7	54,0	28,6	59,1

Wykres 3. Struktura bezrobotnych według płci

Według NSP 2021 osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 99,6% ogółu bezrobotnych w województwie, a w wieku poprodukcyjnym – 0,4% (w 2011 r. było to odpowiednio 99,7% i 0,2%). W kraju osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 99,0% ogółu bezrobotnych, zaś w wieku poprodukcyjnym – 0,9%. W województwie podkarpackim w populacji bezrobotnych mężczyzn odsetek osób w wieku produkcyjnym wyniósł 99,3%, a wśród kobiet – 99,1% (w 2011 r. odpowiednio 99,8% i 99,5%).

Między 2011 a 2021 r. zmniejszyła się populacja bezrobotnych w wieku produkcyjnym (o 66,2% w populacji kobiet i o 59,3% w populacji mężczyzn). Zaobserwowano też spadek liczby bezrobotnych kobiet w wieku poprodukcyjnym, a wśród mężczyzn liczba bezrobotnych pozostała na zbliżonym poziomie z poprzedniego spisu.

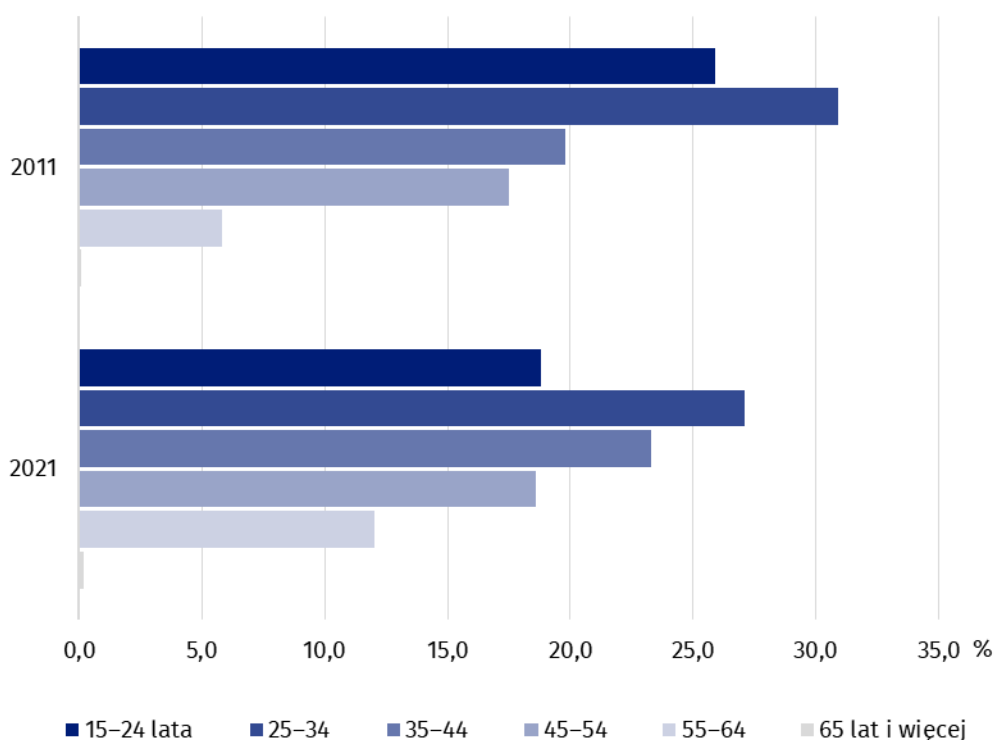
Pod względem grup wieku bezrobotnych, największy udział w liczbie bezrobotnych miały osoby w wieku 25–34 lata, zarówno w województwie, jak i w kraju (odpowiednio 27,1% i 24,8%). Według wyników poprzedniego spisu przedział wieku także wyniósł 25–34 lata i stanowił 30,9% w województwie, a 28,3% w kraju. W województwie, a także w kraju, najmniejszy odsetek wystąpił wśród bezrobotnych w wieku 65 lat i więcej, i wyniósł odpowiednio 0,2% i 0,5%, a w 2011 r., również dotyczył bezrobotnych w wieku 65 lat i więcej (w województwie – 0,1% i w kraju – 0,2%).

Analiza danych spisowych w czasie wykazuje, że ubytek liczby bezrobotnych miał miejsce w większości 10-letnich grup wieku – z wyjątkiem jednej grupy, tj. 65 lat i więcej, gdzie liczba bezrobotnych pozostała na zbliżonym poziomie z poprzedniego spisu. Jednak zróżnicowana skala tych zmian wpłynęła na to, że istotnie zmieniła się struktura bezrobotnych według wieku w porównaniu z 2011 r. W ramach całej populacji bezrobotnych zmniejszyły się odsetki osób w przedziale wieku 15–24 lata (z 25,9% do 18,8%) i 25–34 lata (z 30,9% do 27,1%). Zwiększyły się natomiast udziały bezrobotnych w przedziale wieku 35–44 lata (z 19,8% do 23,3%), a także w wieku 45–54 lata (z 17,5% do 18,6%) i 55–64 lata (z 5,8% do 12,0%) oraz 65 lat i więcej (z 0,1% do 0,2%).

Tablica 4. Bezrobotni według płci i wieku

Wyszczególnienie	2011			2021		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tys.					
Ogółem	129,1	66,4	62,7	48,4	27,2	21,3
15–24 lata	33,4	18,0	15,5	9,1	5,1	4,0
25–34	39,9	19,8	20,0	13,1	6,9	6,2
35–44	25,6	12,1	13,5	11,3	6,0	5,4
45–54	22,6	11,3	11,2	9,0	5,0	4,0
55–64	7,5	5,1	2,5	5,8	4,1	1,7
65 lat i więcej	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
w tym w wieku:						
produkcyjnym	128,7	66,3	62,4	48,2	27,0	21,1
poprodukcyjnym	0,3	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1

Wykres 4. Struktura bezrobotnych według wieku

W końcu marca 2021 r. stopa bezrobocia, mierząca natężenie bezrobocia w populacji aktywnej zawodowo, wyniosła 5,3% i w porównaniu z końcem marca 2011 r. zmniejszyła się o 8,9 p.proc. Pod względem płci wskaźnik ten był wyższy wśród mężczyzn niż kobiet (5,5% wobec 5,2%), a biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania – zarówno w miastach, jak i na wsi stopa bezrobocia wyniosła 5,3%. W Polsce stopa bezrobocia obniżyła się z 12,0% w 2011 r. do 3,6% w 2021 r.

Zmiany w populacji pracujących i bezrobotnych pomiędzy 2011 a 2021 r. wpłynęły także istotnie na zmiany natężenia bezrobocia. Stopa bezrobocia zmniejszyła się o 10,1 p.proc. wśród kobiet, a wśród mężczyzn – o 7,8 p.proc. W przypadku miast, spadek tego wskaźnika wyniósł 11,1 p.proc., a na wsi – 7,4 p.proc.

Według wstępnych wyników NSP 2021 udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim był wyższy niż w kraju – o 1,7 p.proc. (w 2011 r. wzrost o 2,2 p.proc.)

Najwyższą stopę bezrobocia – 13,8% (ponad 2-krotnie wyższą niż stopa dla ogółu zbiorowości) – odnotowano w grupie osób w wieku 15–24 lata. Wyższą stopę niż dla ogółu populacji odnotowano także w grupie wieku 25–34 lata i wyniosła ona 6,2%. Natomiast najniższą stopę bezrobocia odnotowano u osób w wieku 65 lat i więcej (0,5%). Niższe natężenie bezrobocia niż dla ogółu odnotowano również w grupie wieku 35–44 lata oraz 45–54 lata i 55–64 lata (odpowiednio 4,6%, 4,3% i 3,9%). W Polsce, podobnie jak w województwie, najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w grupie osób w wieku 15–24 lata (8,8%), a najniższa w wieku 65 lat i więcej (0,4%).

Tablica 5. Stopa bezrobocia według płci i wieku

Wyszczególnienie	2011			2021		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w %					
Ogółem	14,2	13,3	15,3	5,3	5,5	5,2
15–24 lata	33,2	30,4	37,3	13,8	13,1	14,8
25–34	15,9	14,3	17,9	6,2	5,9	6,4
35–44	11,4	10,2	12,8	4,6	4,5	4,7
45–54	10,6	10,1	11,1	4,3	4,6	3,8
55–64	7,5	8,5	6,1	3,9	4,8	2,7
65 lat i więcej	0,6	0,6	0,6	0,5	0,7	0,3
w tym w wieku:						
produkcyjnym	14,7	13,6	16,1	5,6	5,6	5,5
poprodukcyjnym	0,8	0,6	1,0	0,5	0,7	0,4

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne

Tel.: 17 853 57 55

Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych

Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

e-mail: sekretariatusrze@stat.gov.pl

 rzeszow.stat.gov.pl

 @Rzeszow_STAT

 @USRzeszow

 gus_stat

 glownyurządstatystycznygus

 glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Informacja o wstępnych wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021](#)

[Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Metodologia i organizacja badania](#)

[NSP 2021. Wyniki wstępne – informacja sygnałna](#)

[Raport zawierający wstępne wyniki NSP 2021](#)

Temat dostępny w bazach danych

[GUS – Bank Danych Lokalnych \(stat.gov.pl\)](#) – obszar tematyczny: Narodowe Spisy Powszechne

Uwagi ogólne do tablic

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”. Liczby względne (odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Ważniejsze pojęcia

Wybrane pojęcia i definicje spisowe odnoszą się bezpośrednio do omawianego tematu badawczego.

Ludność według definicji krajowej – to stali mieszkańcy Polski, w tym osoby, które przebywają czasowo za granicą (bez względu na okres przebywania), ale zachowały stałe zameldowanie w Polsce. Do ludności nie są natomiast zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo.

Wiek osób określa się liczbą lat ukończonych ustaloną poprzez porównanie pełnej daty urodzenia z datą przeprowadzenia spisu (tzw. momentem krytycznym, tj. 31 marca 2021 r.).

W spisie zastosowano definicje aktywności ekonomicznej ludności zalecane przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ i Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (Eurostat), oparte o rekomendacje Międzynarodowej Organizacji Pracy. Zgodnie z tymi zaleceniami przedmiotem badania był fakt wykonywania/posiadania pracy w okresie badanego tygodnia (w Polsce był to tydzień bezpośrednio poprzedzający moment krytyczny spisu, tj. 25–31 marca 2021 r.) bądź poszukiwania pracy i gotowości do jej podjęcia. Przyjęto regułę klasyfikowania każdej osoby tylko do jednej z trzech kategorii: pracujących, bezrobotnych lub biernych zawodowo (faktyczna, a nie formalno-prawna sytuacja zawodowa badanych osób).

Ludność aktywna zawodowo obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zostały zaliczone wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód,

- nie wykonywały pracy, ale formalnie miały pracę, a przyczyną czasowego niewykonywania pracy była np. choroba własna, urlop związany z wypoczynkiem lub opieką nad dzieckiem, lub osobą dorosłą, przestój ekonomiczny firmy.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy tzn. podjęły konkretne działania, aby znaleźć pracę w okresie od 1 do 31 marca,
- były zdolne/gotowe podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).